MAATALOUS

Ulkokananmunien markkina kasvaa pikkuhiljaa. Suurin osa kuluttajista ei tiedä niistä mitään. **TOIMITUSJOHTAJA JANNE TORIKKA, MUNAX**

Hyvinvointituen ykköserä kutistuu

Maaseutuvirasto Mavi siirtää osan eläinten hyvinvoinnin tuen ensimmäisestä erästä maksettavaksi ilmoitettua myöhemmin. Ensimmäisessä erässä maksetaan tuen kokonaismäärästä vain 53 prosenttia 75:n sijaan.

Ensimmäisen erän maksaminen alkaa perjantaina, loput maksetaan keväällä.

Maksua pitää myöhästyttää EU-rahoituskehyksen ylittymisen vuoksi, Mavista kerrotaan.

Tukitasoiltaan ja ehdoiltaan uudistettu hyvinvointituki houkutteli viime vuonna mukaan runsaasti uusia tiloja. Sen seurauksena maksettavan tuen määrä lähes nelinkertaistui.

Mavin mukaan loppuosa maksetaan uuden ohjelmakauden 2014–2020 varoista sen jälkeen, kun uutta rahoituskautta koskeva ohjelmaesitys on toimitettu komissiolle.

Lisäksi tukien valvonnat pitää saada päätökseen ennen jälkimmäisen erän maksua.

Myös useiden muiden tukien jälkimmäistä erää on jouduttu lykkäämään. Ympäristötuen samoin kuin lietelannan sijoittaminen peltoon -erityistuen toinen erä maksetaan ensi toukokuussa.

Modulaation lisäksi myös EU:n rahoituskuri leikkaa tältä vuodelta maksettavia suoria tukia. EU:n suorien tukien 2 000 euroa ylittävästä osasta leikataan ennen maksatusta 2,45 prosenttia.

JUHANI REKU

Rengas etsii töitä urakoitsijalle

Ruotsissa konerenkaat yhdistävät satoja urakoitsijoita konepalveluita tarjoaviksi ringeiksi.

TUMBA, VIKINGSTAD RUOTSI (MT)

Ruotsissa perustettiin 1990-luvulla läänin kokoisia konerenkaita, jotka yhdistävät nykyisin sadat urakointipalveluja tarjoavat yrittäjät renkaaksi.

Ideana renkaalla on, että yhdessä urakoitsijat pystyvät hoitamaan suuria työkokonaisuuksia, joihin yhden tai kahden yrittäjän voimavarat eivät riittäisi.

Konerenkaat hankkivat jäsenilleen töitä muun muassa kunnilta ja suurilta yrityksiltä. Kun urakka on saatu sovittua asiakkaan kanssa, rengas jakaa työt urakoitsijoilleen, joilla on parhaimmat edellytykset hoitaa työ.

Rengas ottaa urakan arvosta itselleen muutaman prosentin provisiomaksun. Lisäksi jäseniltä peritään vuosittain jäsenmaksu.

Lumityöt työllistävät

Suurimpiin renkaisiin lukeutuvalla Itä-Götanmaan läänissä toimivalla konerengas Östillä on yli 900 jäsentä.

Urakoitsijoita löytyy maa- ja metsätalouden lisäksi katujen ja puutarhojen hoitoon sekä erilaisiin rakennus- ja kaivamistöihin.

Alkuun urakoitsijat tekivät renkaan kautta lähinnä maatalousurakointia, mutta nykyisin suurin liikevaihto tulee lumitöistä sekä viheralueiden kunnossapidosta ja maarakennuksesta.

Maatalousurakat yrittäjät sopivat useimmiten suoraan asiakkaan kanssa, renkaan ohi.

”Ilman lumitöitä rengas ei olisi kannattava. Liikevaihto vaihtelee vuosittain lumitilanteen mukaan”, konerengas Östin toiminnanjohtaja **Magnus Wessen** toteaa.

Liikevaihto Östillä on 70–100 miljoonaa kruunua eli 8–12 miljoonaa euroa vuodessa.

”Töiden hankkimisen lisäksi rengas järjestää jäsenilleen koulutusta ja kokoaa vuosittain listan suositelluista urakkataksoista kuluvalle vuodelle”, toiminnanjohtaja **Sören Forss** Tukholman läheisyydessä toimivasta konerengas Sörmlandista kertoo.

Renkailla on yleensä muutama työntekijä, jotka hankkivat, suunnittelevat ja laskuttavat urakoita.

Kun urakoitsija tekee töitä renkaan kautta, rengas maksaa hänelle palkkion ja laskuttaa asiakasta. Tällöin urakoitsijalle ei tule tappiota, jos asiakas ei kykene maksamaan tehdystä työstä.

TUURE KIVIRANTA

Ruotsalaiseen urakointiin tutustui viime viikolla noin 25 suomalaista urakoitsijaa Työtehoseuran, MTK-Uusimaan ja Nylands svenska producentförbund yhteisen Urakka-hankkeen järjestämällä opintomatkalla Ruotsissa.

TUURE KIVIRANTA

Rickard Anderssonin yritys urakoi säilörehua kahdella ajosilppurilla. Tämä on varustettu maissinkorjuupöydällä.

Koneyrittäjä Rickard Andersson on tyytyväinen konerangastoimintaan, vaikka suurin osa urakoista löytyykin ilman renkaan apua. Oikealla renkaan toiminnanjohtaja Magnus Wessen.

Urakoitsija toimii renkaassa ja itsenäisesti

VIKINGSTAD (MT)

Urakointiyritystä Vikingstadissa pyörittävä **Rickard Andersson** sopii neljä viidestä urakastaan suoraan asiakkaan kanssa. Viidennes urakoista tulee konerenkaan kautta.

”Konerengas antaa turvaa, kun investoinnit ovat alalla isoja. Rengas myös helpottaa arkea, kun laskutukset menevät renkaan kautta”, Andersson toteaa.

Hän omistaa koneet muun muassa lietteen ja kuivalannan levitykseen sekä säilörehun korjuuseen. Säilörehua korjataan kahdella ajosilppurilla 2 400 hehtaarin alalta kolme satoa kesässä.

Lähellä sijaitsevalle 700 hehtaarin ja 700 lypsylehmän tilalle yritys urakoi kaikki peltotyöt.

Talvella urakoidaan lumitöitä, jotka pääasiassa löytyvät konerenkaan kautta.

Koneet samoja ajolinjoja

Anderssonilla on traktoreissaan gps-paikannuslaitteet, koska asiakkaina olevat viljelijät ovat vaatineet, että painavien koneiden ajolinjat on pidettävä joka vuosi samoilla urilla peltojen tiivistymisen minimoimiseksi.

Viljakuormatkin ajetaan pelloilta vuosi toisensa jälkeen samaa linjaa tielle.

Peltokoneiden lisäksi Anderssonilla on kaksi metsäkonetta.

Urakointiyritys työllistää keskimäärin 15 henkeä. Kovimman kiireen aikana työntekijöitä on 21.

”Työntekijöitä on ollut melko helppo löytää. Nuoret tykkäävät uusien traktoreiden tekniikasta ja osaavat käyttää sitä hyvin”, Andersson toteaa.

Työntekijät hoitavat myös suurimmalta osin koneiden huoltamisen.

Eroon keinolannoitteista

Andersson viljelee 320 hehtaarin viljatilaa ja hänen isällään on 620 hehtaarin viljatila.

Omalla tilallaan Andersson pyrkii pääsemään eroon väkilannoitteiden käytöstä. Tila ottaa vastaan karjanlantaa ja myös puhdistamolietettä.

”Karjatiloilla on hankaluuksia pysyä fosforirajoissa”, Andersson sanoo.

Lietteen separoinnin avulla fosforipitoinen kuivajae saadaan kuljetettua kätevästi Anderssonin viljapelloille ja nestemäinen typpijae voidaan levittää karjatilojen omille pelloille.

TUURE KIVIRANTA

Uudellamaalla kehitetään urakointia

Viime vuonna alkaneessa Urakka-hankkeessa kehitetään maatilojen koneurakointitoimintaa ja urakointipalvelujen hyödyntämistä Uudellamaalla.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa urakoitsijoiden käyttöön malleja taloudellisesti järkeviin koneinvestointeihin ja töiden organisointiin. Lisäksi tavoitteena on muun muassa kehittää konerengastoimintaa sekä sopimuskäytäntöjä.

Hankkeessa kartoitetaan urakointimahdollisuuksia ja asiakkaiden tarpeita sekä urakoitsijoiden resursseja ja tavoitteita.

Tietoa kerätään kyselyillä niin koneurakointia harjoittavilta maatiloilta kuin urakointipalveluita nykyisin ostavilta sekä potentiaalisilta asiakkailta. Kyselyiden avulla selvitetään muun muassa kuinka yleistä koneurakointi nykyisin on, urakoinnin kohteita ja laajuutta sekä tulevaisuuden urakointimahdollisuuksia.

Hanketta toteuttavat yhteistyössä Työtehoseura, MTK-Uusimaa ja ruotsinkielinen tuottajaliitto NSP.

TUURE KIVIRANTA

» Tavoitteena on muun muassa kehittää konerengastoimintaa sekä sopimuskäytäntöjä.

Munax pakannut munia kymmenen vuotta

Laitilalainen munanpakkaamo Munax Oy juhlii huomenna kymmenenvuotissyntymäpäiväänsä. Yrityksen perustivat sen nykyinen toimitusjohtaja **Janne Torikka**, **Juha Venno** ja **Hannu Majander** vuonna 2003.

”Ideana oli pakata omistajien kananmunat”, Torikka kertoo. Pian alkoi ilmaantua muita tuottajia, jotka halusivat myydä munansa pakkaamolle.

Tuottajamäärä on kasvanut kolmesta 60:een. Kaikki alkuperäiset omistajat ovat edelleen tuottajia ja työskentelevät yrityksessä.

Munaxin pakkaama munamäärä on kymmenessä vuodessa kasvanut 1,5 miljoonasta 19 miljoonaan kiloon. Henkilökuntaa on alun kolmen sijaan nyt puolisen sataa.

EU:n ja häkkikanaloiden kiellon aiheuttamat rakennemuutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi alaan yrityksen toiminta-aikana.

Kananmunat tetrassa

Vienti on yritykselle tärkeää. Vientituotteet ovat jalostettuja, pääosin kokonaismuna-, valkuais- ja keltuaismassoja. Eniten myydään Ruotsiin.

”Kukaan muu Itämeren alueella ei pakkaa massoja tetroihin”, Torikka sanoo.

Suurkeittiöihin myytävät tetrat ovat litran tölkkejä. Munax alkaa toimittaa Suomen vähittäiskaupalle valkuaismassaa puolen litran tetroissa.

”Se säilyy kolme kuukautta ja avaamisesta seitsemän vuorokautta. Se pitää säilyttää kylmässä, toisin kuin kananmuna”, Torikka kertoo. Hänen mukaansa suurimmat keskusliikkeet ottavat tuotteen valikoimiinsa.

Viimeisin yrityksen erikoisuus oli ulkokananmunat. Niitä tuottaa kaksi tuottajaa. Munax myy ympäri vuoden ulkoilevien kanojen munia viidesosan luomumunien määrästä.

”Niiden markkina kasvaa pikkuhiljaa. Suurin osa kuluttajista ei tiedä ulkomunista mitään.”

50 miljoonaa kiloa munia

Suomen Gallup Elintarviketiedon kananmunabarometrin mukaan suomalaisten pakkaamojen tuotanto oli tämän vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana 49,8 miljoonaa kiloa. Se on kymmenisen prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana jaksona.

60 prosenttia kananmunista tuotettiin häkkikanaloissa, 35 prosenttia lattiakanaloissa ja viisi prosenttia luomukanaloissa. Kananmunien ja munavalmisteiden vienti kasvoi 19 prosenttia viimevuotisesta 8,9 miljoonaan kiloon.

Viennin osuus tuotannosta oli 18 prosenttia. Munia ja munavalmisteita tuotiin Suomeen 1,2 miljoonaa kiloa, mikä on 67 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden tammi–syyskuussa.

Pakkaamojen sadasta kananmunakilosta saama hinta on pudonnut tänä vuonna 190 eurosta 160 euroon. **HANNA SALONEN**

Kananmunien tuottajahinta tuotantomuodoittain

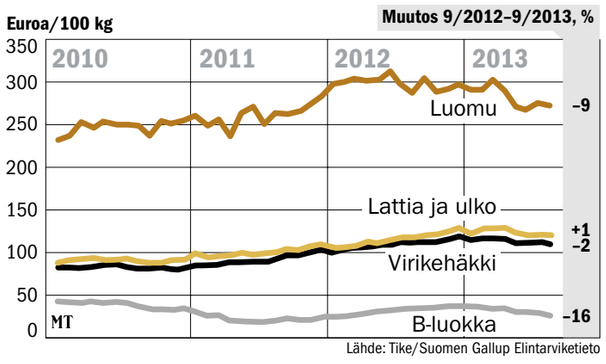

Lähde: Tike/Suomen Gallup Elintarviketieto

TILAA KONEVIESTI!

Tutustu! 3 nroa 23,90 € (norm. 29,40 €)

Puolueeton, tekninen ammattilehti
✔ Ilmestyy 18 kertaa vuodessa, yli 2 000 sivua/vuosi
✔ Tuntee koneet ja hallitsee tekniikan järeistä työkoneista jokamiestä kiinnostaviin laitteisiin
✔ Tietoa, josta on hyötyä: testejä, esittelyjä, koeajoja, huolto- ja korjausasiaa

Voit tilata myös
▸ netissä: www.koneviesti.fi/tarjous
▸ puhelimitse numerosta 020 413 2277 (ark. klo 8–16) Mainitse tilaustunnus KM3037

Osallistu samalla arvontaan ja voita Hyundai i30 Wagon -henkilöauto!

Arvonnan säännöt: Viestilehdet Oy järjestää Suurarvonnan, jonka palkintona on Hyundai i30 Wagon 1,6 CRDi 94kW 6AT Style -henkilöauto, arvo n. 38 622,94 €. (sis. autovero, lisävarusteet, talvirengaspaketti kevytmetallivanteilla sekä toimituskulut). Palkintoautoon kuuluvat lisävarusteet: kääntyvät ksenon-ajovalot ja Supervision Cluster -mittaristo, metalli- ja erikoisväri, navigointijärjestelmä sis. peruutuskameran, nahkaverhoilu, Panorama-lasikatto, jossa sähköisesti avattava etuosa sekä tummennetut takaikkunat. Kuvan auto erikoisvarustein. Arvonta suoritetaan 16.12.2013 ja siihen osallistuvat kaikki arvontahetkellä voimassaolevien Viestilehdet Oy:n lehtitilausten maksajat sekä kaikki 30.11.2013 mennessä saapuneet arvontaan oikeuttavat vastaukset. Arvonnan järjestäjä maksaa arpajaisveron. Voittajaan otetaan yhteys henkilökohtaisesti. Arvonnan järjestäjällä on oikeus julkaista arvonnan tulos julkaisemissaan lehdissä ja sähköisissä tuotteissa. Vastanneiden nimi- ja osoitetietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti.

TILAUS- JA ARVONTAKORTTI

✔ Kyllä kiitos! Haluan tilata KONEVIESTIN edulliseen tutustumishintaan 3 numeroa vain 23,90 € (norm. 29,40 €) Tilaus on määräaikainen.

Osallistun samalla Suurarvontaan, jonka palkintona on Hyundai i30 Wagon -henkilöauto, arvo 38 000,00 €!

KM3037

Nimi _____

Lähiosoite _____

Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Puhelin _____ – _____

Allekirjoitus _____

Tarjous on voimassa 31.12.2013 asti ja se koskee kotimaan tilauksia.
Tilaus alkaa ensimmäisestä mahdollisesta numerosta ja se laskutetaan tilauksen alettua.

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun:
Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16). Puhelun hinta soitettaessa 0204-alkuiseen numeroon on kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu + 7,02 snt/min ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min.

Koneviesti maksaa tilauksen postimaksun.

koneviesti
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: K2
00003
VASTAUSLÄHETYS